

BAJTÁRSI LEVÉL



1963. XVI. évf. 7-8. sz. levél. 51. oldal. Utrecht, 1963. VII. 15.

"A MAGYAR KÉRDES CSUPAN WAGGON KÉRDES"...

Nem is olyan régen a "nagy" Stalin mondta a fentieket, az egyik Európát rendező tárgyaláson.

Bizonyára arra gondolt, hogy az egész magyar népet "40 embernek vagy 6 lónak" készült vasuti teherkocsikba rakatja, és a több millió kivégzett, kényszermunkán levő vagy abba pusztult orosz muzsik pótlására Oroszországba szállíttatja. Így azután a jól termő, áldott magyar föld üresen marad és oda majd párthűségben kipróbált oroszokat telepít.

E tervét csak részben valósíthatta meg. Megakadályozta abban a nyakán levő törzsúrás is, amelyet ravatalán annak helyére úgyesen odahelyezett fehér szekfű remekül eltakart. De késleltethette a megvalósítást a folyamatos belső zavar is, de meg nem oly egyszerű dolog 10 millió embernek vasuti elszállítása.

A magyarság létszámának csökkentésére tehát közben más módot kellett kitalálni: A volt vezető-rétegek a tökéletes elpusztítására a minden alapot nélkülöző bebörtönzéseket és kényszermunka táborokat, az Oroszországba történt deportálásokat, koholt vádak alapjára ezrekre mért kivégzéseket, a lakhely kényszer-változtatásával járó mindenből kifosztást stb. Ezek, valamint az elkeseredésben, kétségbeesésben elkövetett, szinte járványszerű öngyilkosságok a magyarság pusztítását szolgálták, sajnos, eredményesen. Ma már tekintélyes azok száma, akiket Oroszországból a hiány pótlására, de meg különféle más cimeken betelepítettek.

Es az előbbieket mégsem eléggé hatásosak, vagy nem elég gyorsak ahhoz, hogy a magyarság kipusztuljon.

Kellett hát "törvényt" hozni, amely ezt a kérdést gyökeresen megoldja. Napvilágot látott 1956-ban az abortusz törvény.

Mi csendőrök tudjuk, hogy a mi időnkben ezen tiltott és büntetendő cselekmény mily csekély számban fordult elő. Itt-ott egy falusi baba, még ritkábban egy-egy lelkiismeretlen, pénzéhes falusi orvos követte el a tiltott műtétet.

Ma odahaza az a helyzet, hogy minden orvos köteles elvégezni a magzatelhajtást. Mégis akadtak lelkiismeretes orvosok, akik azt megtagadták. Ezeket súlyosan megbüntették, hivatásuktól eltiltották, sőt internálták is.

Az abortusz törvény Oroszországban is létezett. Ott is csak az a teherben lévő nő hordta ki magzatát, aki akarta. De ott ez a törvény nagyon is rövid életű volt, mert hamarosan rádőböntek a szovjet rendszer élénjárói, hogy maguk pusztítják el országukat, elnéptelenné az. Ma súlyos büntetés, deportálás, sőt halál is kiszabható a magzatelhajtás büntetése a Szovjetunióban.

Es odahaza?..tovább folyik a "törvényesített" magyar irítás! 1960-ban tízezer szülő-képes nőre 45.5 szülés és 111.5 abortusz esett. E folyamat ijesztő méretét a budapesti rádió is elismerte. Megállapítás szerint minden 3. percben történik egy műtét, és ezek száma ma legalább

./.

kétszer akkora, mint a születéséke.

Az ezer lélekre eső természetes szaporodás 1961-ben 4.4 ezrelék volt, de 1962-ben már csak 2.1 ezrelék. Ma Magyarország világvisszonylatban népszaporodást illetően a legutolsó helyen áll!

Es mi lesz 25-30 év múlva? Miként vagy kikkel potólható a meg nem született magyarok hiánya? És ha ehhez hozzávesszük, hogy a sorozatos abortusok következtében mind több magyar nő válik meddővé, akkor tényként megállapíthatjuk, hogy a törvényesített abortus a magyarság céltudatos, lassabb, de holtbiztos kiirtása!

oooOooo

KERESZTUNK.

Arva ország árva népe,
István király nemzedéke
Vállra vette a keresztet,
Amit Kelet eleresztett.

Viszi fel a Golgotára!
Vér folyik a homlokára
Tóvistól, mit reáfontak,
Aki fészítsdmeg-et mondtak.

Magyarország árva népe,
István király nemzedéke
Egy a kereszt nemzetünkkel.
Feltámadunk! Nem veszünk el!

Lajás István.

oooOooo

CSENDŐR ARCOK.

2.

P a c s a.

/folytatás/

Az események felvázolása Borsó alhdy-tól Borsó alhdy-ig gyűrszerűen bezárult volna és én pontot tehetnék. Azonban még a hozzáfűznivalók tömkelegétől a lényegesebbnek látszókat leirandóknak vélem. De csendőr részről kapható esetleges kérdésekre előre szeretnék válaszolni.

Borsó Lajos alhdy. tiszthelyettes korában szárnyammal öpk. volt. Külsőre tipusa a délceg magyar csendőrnek. Belsőre hivatását teljesen ismerő, határtalanul szerető és mély igazságérzettel betöltött egyéniség volt. Egy néhány kényesebb képviselő-választás karhatalmi szolgálatát bonyolítottuk le együtt, ahol is jelszavunk volt: A csendőrségnek a tekintélye a választások előtt megvolt, erre a választások után is szüksége van az országnak, tehát úgy viselkedjék a választások idejében minden csendőr, hogy a tekintély csorbitatlanul kerüljön ki a politikai harcokból. S ezt ő pártatlanságával, becsületes magyar szívével biztosította.

Gyógyíthatatlan betegséggel /rák/ szőlította az Ur a későbbi években a mennybéli őrsre. Aldott legyen emléke!

A törm. egyénisége a leirtakból kitűnik. El lehet vitatkozni pl. azon, hogy nem lett volna-e helyesebb "vezetett tűz"-et vezénylnie. De aki az e vezényszót követő szabélyszerű parancsszavakra gondol, nyilván egyetért velem a "Csatártűz!" vezényszó célszerűbb volta tekintetében. Nemcsak, mert ott mondatok alkotására nem volt idő, hanem mert minden csendőrt örnállóságra neveltek és mindenkinek vállalnia kell a felelősséget. Mindenkinek tudnia kell a szükségesség határait, ezzel visszaélnie egyiknek sem szabad. /De utalnom kell itt arra a tényre is, hogy a súlyos sebesült a támadók elsői között volt. Vagyis első-sorban a vezetők ellen kell irányulnia a fegyverhasználatnak./

Hogy a törm. helyesen viselkedett, hogy higgadságát bámultam, azt annak idején nem mondhattam meg, most juttatom tudomására, és gondolatban megszorítom a kezét, ha e sorokat olvashatja. Higgadságával jobban vezette csendőreit, mint amire szavak képesek lettek volna.

De a többi szintén névtelenül szereplő csendőr kezét is meg kell szorítanom, akár alárendeltem volt, akár csak alkalmilag oda-

./.

vezényelt. És mindannyioknak meg kell érteniök, hogy ahol magyar vér folyt, amíg a vizsgálat a bizottsági határozattal befejezést nem nyer, a magyar csendőrtisztnek az elismerésekkel is tartózkodónak kell lennie.

A fegyverhasználat súlyos sebesültjét a csendőr-ügyész késsőbb a kórházban hallgatta ki, amikor annak állapota ezt megengedte. Előadását nem ismertethetem, mert abba a jegyzőkönyvbe nem volt betekintésem. A kir. ügyésznek azonban, mint az illető magatartása tekintetében illetékesnek, megvilágítottam, hogy mire engednek következtetni a 7-8 lépés távolságra eső vérvnyomok.

Arra az esetre, ha valaki szurony-fegyverhasználat elégségességére gondol, szíves képzelőtehetségére bízom, hogy mennyire lett volna ez az "enyhébb" eszköz alkalmasabb a hajcsárok, és a államhatalom tekintélyének megvédésére. Pusztán csak a csendőrök helyzetébe kell beilleszkednie.

Az a bizonyos kétélű fegyver, amelynél a légáramlat irányát a karhatalmi parancsnok nem szabhatja meg, mármint a könnyeztető bomba, nem állott szerencsére rendelkezésre.

Vizifecskendő igénybevételéről kellő hőmérsékletű irodában mindenesetre szép ábrándokat lehet szólni; oda vajmi ritkán hull be egy tégladarab.

Es az, az "állig felfegyverzett" csendőr-járőr felszerelésében nem szereplő géppisztoly, amelyből egynek tömege közelről való véres kihatása versenyre kel álló tömege tett 9 puskalövéssel, -az sem kerülhetett alkalmazásra. /Természetesen az ÁTH közegei még aludni is géppisztollyal mennek. Na, ja! A törvénytelen államhatalom erősebb védele-re szorult; ott a törvénytelenséget is meg kell külön védeni, nem csak a békét! Hogy csupán a kolhozításért kiontott sok ártatlan vérről ne is beszéljünk./

Es most szereljem fel talán azokat a csendőröket e felsorolt fegyverekkel mind, vagy ezekből a jelen esetben legszükségesebbekkel, mondjuk, még gázálarcaal is, hogy a fegyverhasználatot elkerüljék, vagy ártatlanok vére ne folyt légyen? Ezt regényíró, vagy alkalmazó megbeszélést vezető tiszt megteheti. A regényíró azt tesz a hőisével, amit akar. Az alkalmazó megbeszélések egyedüli győztese pedig még az elleniséget is vezetői akarata alá gyűri. Valakinek azonban a tényeket is le kell írnia. Ezeket pedig változtatni nem lehet. Akárcsak azon a tényen nem, hogy a tatár-dulás, török-dulás nem okozott annyi, pusztán csak lelki kárt Magyarországon, mint a -felszaba-dulás.

Ha valamelyik csendőr-olvasóm a marhák visszaadását helytelennek vélné, szíveskedjék átvenni képzeletben a járőrvezetőséget. De a felelősséget is. S többek között gondoljon az ártatlan állatáldozatokra is. És ne hagyja figyelmen kívül azt a családi sorrendet sem, amely az ország egyes vidékén így fogalmaz meg a kiscgazda: Én, meg a lu, meg az asszon.

Ha pedig netalán valaki arra gondolna, hogy a marhavásártér előtt már hátraarcot kellett volna csinálni, megnyugtatóan csak annyit, hogy még az államhatalom tekintélyét viselő végrehajtó sem gondolt arra, hogy ezt a tekintélyt meghátrálás csorbítsa.

Hogy a nyomozók és a kir. ügyésztől más úrról felhívott csendőrök találtak-e még sebesülteket, arra az a megjegyzésem, hogy: 1/ senkinek sem állott érdekében, hogy ottlétével dicsekedjék, 2/ a vázolatból kivehetőleg embermagasságban röpködő lövedékek hirtelen lefektetést rendszerint nem találnak.

Az a tény különben, hogy a fegyverhasználat oly kevés véraldozattal járt, sokaknak fejtörést okozott. A leirtakból talán kitűnik a miért? De, hogy valami Hatalom is jelen volt ott bizonyosan, azt egyetlen hívő lélek sem vonja bizonyára kétségbe! Még akkor sem, ha a dialektikus materialisták ez állításból gunyt úznek. Sőt!

A tömeghangulat jellemzésére idefűzöm egy sztmihályi tehetős gazda szavait, aki a helyszinre való kiszállásomkor már értelmességével, mint tanu feltűnt, és aki az esetet követő napon megjelent Pacsán és az utcán elfogott engemet. "Százados Ur! -mondja- akár hiszi, akár nem én is letörtem egy lécet és útni akartam a csendőröket, csak sokan voltak előttem. Csak amikor a puskák eldőrdültek és én is fedezéket kerestem, akkor tértem észre, hogy még engemet is elragadott a tömeg felelőtlensége. Nagyon szégyelltem magamat. Dühösen dobtam el a lé-

cet. Itt vagyok. Vasaltasson meg!" Természetesen ezt a derék nyiltszi-
vú magyarembert még a kir. ügyészhez sem utasítottam.

Hogy a kir. ügyész egyébként mely törvény alapján, kik ellen,
és egyáltalán emelt-e vádat a támadó tömegből, a tekintetben csak oda-
nyilatkozhatok, hogy a kir. ügyészt urnak, magyar urnak ismertem.

Két napig tartózkodtam még a csendessé vált örskörletben.
Mégvártam a két áldozat temetését, amely a legnagyobb nyugalomban törté-
tént meg, úgy, hogy a rejtetten, de kézügyben levő karhatalmi készültségre
szükségem nem volt. Az természetes, hogy az ártatlan áldozatok hozzá-
tartozóinak a csendőrség részvétét a gyászkiéretben való megjelenésem-
mel és szavakkal is kifejezésre juttattam, hangsúlyozva, hogy a legmélyeb-
ben mi sajnáljuk, ha csendőr-kötelességteljesítő ártatlanok áldozatával
jár. Ők ketten, a csendőröket figyelmen kívül hagyva, 3 szintén ártatlan
emberéletet váltottak meg ártatlanul szenvedett haláluk árán.

És ez volt annak a fegyverhasználatnak a tragikuma!

Magát a fegyverhasználatot a szabályszerű bizottság, a ki-
vizsgálás, illetve ügyészi vizsgálat ténymegállapításai figyelembevételével a Csendőrségi Szolgálati Utasítás határozványai alapján "jogos"-
nak mondta ki. Először is a csendőrök mások érdekében törvényesen jogos-
védelemmel élni kötelesek voltak, másodsor pedig a saját magu elleni
támadás elhárítására jogosultak voltak fegyverüket használni.

Szükségeseznek vélem még annak megemlítését, hogy a jogos
fegyverhasználatból eredő károkkért az állam felelősséget vállalt. Ez e-
setben is folyt polgári peres uton egy kereset, amelynek során polg. bír-
óság csendőröket és engemet is tanuként kihallgatott.

De nézzük csak az ok eredőjét, amely az eseményeket kivál-
totta. Adótartozások behajtása az államháztartás egyik megnyilvánulása.
Nemcsak az eredeti Magyarországon, az egész világon. S hogy ez a behaj-
tás kellemes műveletnek nem nevezhető, akár az érdekelt felet nézzük, a-
kár a végrehajtókat, - azzal minden gondolkodó ember tisztában van, hi-
szén tudja, hogy az állami követelések első helyen állanak. Na persze,
népi demokráciákban ez a kérdés lényegesen legyszerűsödött. Az állam
egy tollvonással előre adóvégrehajtotta az egész ingatlant állatállomá-
nyával együtt. A nép csak úgy tolongott az "önként"-felajánlásokkal.
"Önként termelő szövetkezet"-ezik. "Önként" lemondott a földszerzeté-
ről, állatai becézéséről, Isten áldásáról, -magáról a Jöistenről is. Vi-
lágos, hogy ez a "szociálizálás", amellyel az államhatalom adóalanyait
állami igavonó-állatokká alacsonyítja le, egyszerűbb. Neki! Emberi mélt-
óság?... Minek az?... Az a sok könny és sok vér, aminek árán a "szocia-
lista" állam idáig jutott, és amely könnyel és vérrel biztosítja az "ön-
ként"-ességet, az állami kezegek géppisztolya tüzétől erdős ha ma fo-
lyik, az is a géppisztollyal hadonászok műve! S ha a géppisztoly nem e-
légséges, "önként" hívják erre kijelölt személyek az imperiálista orosz
haderejét segítségül!

És azok a sokat kárhozott "csendőrszuronyok"! Nem csu-
pán az államhatalom tekintélyét csillogtatták. Ott ragyogott mindeniken
az istenfélelem, a hazaszeretet, fajtánk mérhetetlen szeretete, az áldott
magyarföld tisztelete, az igazság, törvénytisztlet, tudás, bátorság, erély,
megértés, jóindulat, áldozatkészség, hűség, becsület, helytállás... egy lát-
hatatlan vezetékkel a magyar csendőr szívéből odaárasztva, akárcsak a
tollas kalapjára!

Es most tegyük meg az utolsó lépést is nyiltan. De ezért
ne vessen követ senki se reám! Kendőzgetések mindig károsabbak, mint a
nyilt szó!

Testületünknek volt, itt-ott elvétve, a precizitás elérésében
egy kis kényes kinövése is. /Ilyen a legjobb családban is előfordul./
Ezt úgy fejezhetném talán ki, hogy némely előljárók bamulatosan értettek
ahhoz, hogyan lehet egészen finom szöke női hajszálakat is hosszában ha-
nyogatni. Ez kisebb-nagyobb történeti távlatból természetesen játszi köny-
sogedni ment. /A vészély csak a csendőrnek maradt meg./ Irhattam volna
kákán csomó-keresést is, de ez a kinövést érdemen felül felnagyította
volna. Hiszen végeredményében a megtörtént esetek tanúságainak leszűré-
se az előljárókat valósággal kötelezte.

./.

Nos. Évek mulva, amikor én már az öpk.isk.tanára voltam, az isk.pk-a kezembe nyomott egy iratot, amelyben a pacsai fegyverhasználatnak azt a leírását fedeztem fel, amelyet egy tanulmányban évekkel azelőtt a kerpság.parancsa folytán szerkesztettem a tisztí pság-ok számára. Az isk.pk-ának kívánsága az volt, hogy most én a Szut., Ióut. és egyéb vonatkozó szolg.könyvek alapján dolgozzam ki: "Hogyan lett volna helyes?" En ezt elhárítottam, hivatkozva arra, hogy az eset lefolyása, azaz a csendőrök magatartása, egyetlen egy szabállyal vagy utasítással sem áll ellentétben, másrészt nekem csak egy véleményem szokott lenni. Nincs külön előjárók, külön alárendeltek, külön hasonló ranguak számára és külön házi használatra. Megtörtént és meg nem változtatható, helyszínen megállapított tényeket nem dönthetek fel, mert ez egyenlő volna azal, mintha magam alatt vágnám a fát. Ezt pedig senki sem kívánhatja tőlem. Így azután egy másik bajtársam törte a fejét, s az én parancsra történt helyzettájékoztatóval megszült egy másik megoldást a szerepelt szabályszerű fegyverzetű és felszerelésű csendőrökkel. A ténylegesen megtörtént a baloldalon, a hogyan lett volna helyes a jobb oldalon szerepelt egy iv papíron. Ennek egy másolatával bajtársam megtisztelt, és ezt a korábbi vonatkozó ügyiratok és a helyszíni vázlat saját részemre félretett másolatai közé helyeztem. /A szurony használat gondolatát bajtársam is eleve elvetette./

De, hogy miért irom én ezeket is le? Valami tanulság ebből is adódik.

Ugyanis a fegyverhasználat után 6 évvel az agylá... paron, a törzstiszti tanfolyamba kerültem, ahol is áldott emlékü Pincés Zoltán tanárunk, csendőrségünk legnagyobb értéke, egyik órán valami olyas megjegyzést tett, ami csendőr részről szintén hibát jelentett volna, mármint annak idején Pacsán.

Kétségem támadt, vajjon szeretett tanárunk, aki nemcsak az utasításokban volt tökéletesen jártas, hanem a csendőrt a szolgálat minden ágazatából tökéletesen ismerte, értesülését nem kinőveses uton szerezte-e? Felállottam s engedélyével azonnal változtam az események lefolyását. Utaltam többek között illetékes sznypk-i voltomra és arra a vizsgálat befejezése után szerkesztett tanulmányomra, amelyben az adótartozások kezelésére is kitértem és a részemről jól ismert politikai vonatkozásokat is megvilágítottam.

Ezt a munkámat ő nem ismerte. Felajánlottam a birtokomban levő iratmásolatokat. Tanárunk később elkérte. S amikor azt a bizonyos öpk.isk-ban szerkesztett ívet is átolvasta, nevetve jegyezte meg, hogy ha a jobboldali, ugynevezett "helyes" eljárás történt volna meg, egész szépen meg lehetne fordítani a dolgot, hogy akkor pedig a baloldalon szereplő tényleges eljárás lett volna a helyes.

Amiből viszont megint csak arra a következtetésre jutunk, hogy a relativitás elmélete csakugyan nem légből kapott koholmány!

Szikulusz.

oooOooo

A KÜLÖN ÓRAK.

Rövid a történet és ezért le is kell azt írnom.

Egy nyiregyházi volt huszártiszt, német földön, a magyar gimnáziumba adta be a fiát.

És másfél év után reájön arra, hogy az ő II-os fia- a német édesanyja révén- még mindig gyöngén ejti ki a magyar szavakat.

Ekkor először a huszáros kacskaringók között keres könyvbüblést, majd soronkívül utazik az iskolába.

Első utja a gondos Ivánhoz viszi, ki az első osztályosok igazságos praefektusa.

"Hát kérlek"- szól hozzá- "adj módot arra, hogy fiam mielőbb és zamatosan beszélje az apai nyelvet. Naponkénti órákra gondolok és a pénz nem számít! Kérlek segíts!"

Azóta szeretettel gondolok a nagy, de a kis huszárra is, mert a napi leckék kedvéért bizony nem éppen a szomszédba kell mennie.

A fiunak tetszik a dolog és hiszem, hogy az apa egyszer bizton meg lesz vele elégedve!

De vajjon melyik apa törekszik arra -még igen jó anyagiak birtokában is- hogy az ő fia mielőbb és minél szebben ejtse ki a zeng-zetes magyar szavakat?

Derús Imre.

oooOooo

MIÉRT LETT MARTON CSENDOR?

/folytatás/

A csikós felesége a családifőt nem győzte várni. A torony-óra elverte a hatot, a gyermekek vacsorázni kell, s az asztalhoz ültette őket. A tányérokba kezdett merni, amikor a férj betoppant:

-Eppen jókor- s a férje tányérjába is mert.

A családifő szó nélkül asztalhoz ült, s szokásához híven kezdte oktatni gyermekeit az illedelmes étkezésre. A feleség közbejött szavakkal érdeklődni kezdett, de szempillantással figyelmeztette, hogy olyan dologról beszélgetett, melyről a gyermekeknek tudniuk nem szükséges.

Amikor a lámpa szendergős fényét kilehelte, Márton a feleségének suttogni kezdte, hogy a méltóságos asszony miért hívatta. A hír az asszony szívét hamarosan meglágyította, és könnyeivel veregette férje vállát. Jelezte aztán, hogy mondanivalója van, mire férje elhallgatott, s ő kezdett suttogni.

-Tudod-e, nem csodálkozok azon, mert a méltóságostól minden vizsgáján kapott ajándékot. Igaz, hogy azért nem gondoltam, miszerint még ilyet is tervez. Ugyan miért teszi? Nem tudnád megmondani?-

-Azt csak ő tudja. De nézd már... Egy kis névtáblát látok, melyen aranyos betűk hirdetik: "Csalán Márton állatorvos".- Az asszony nevetve ölelte át és aztán el is aludtak.

.-.

Még a falut borító nagy hótakaró sem volt képes az idő -kerekét megállítani. A karácsonyt gyorsan követte a tavasz, azt pedig az iskolai záróvizsga. Az ifju Marton újból örömtől duzzadó kebellet futott haza, markában szorongatva az ajándéku kapott ezüstpénzt. Az apja is örült annak, de a biztonság kedvéért szigoruan követelte a bizonyítványt. Amikor meggyőződött, hogy az osztályozás hasonló az előbbiekhöz, ő is megajándékozta fiát egy szép, kis karikásostorral.

A gyermek nem tudta, melyiknek örüljön jobban, de kis ideig tartó ostor-mustrálgatás után öccsének, Illésnek kezébe nyomta az ezüstpénzt. Lefekvéskor ostorát a feje alá gyúrte, és imádkozott azért is, hogy mielőbb megvirradjon.

Hajnaltban, édesapja még alig ébredt, ő már talpon volt. Serényen mosdott, öltözködött és kezdte az édesapjának tarisznyáját a nyakába illeszteni, amikor varatlanul azt hallotta:

-Ost mit akarsz Te gyerek?-

A kérdés a fiut lábáról majd le ütötte. Megszepent és levert, félénk hangon kérdezte:

-De édesapám... akkor minek a karikás?-

-Jól van gyerek, csak meg ne bánd!- és büszkén lépett fiával együtt az utcára.

Az ifju hamar rájött, hogy édesapját közvetlen nem követheti, mert az ő ostora igen hosszú. Tisztes távolságra lemaradt, és nagy buzgalommal apja pattintásait kezdte utanozni. De nem mindig ment az simán, mert az a fránya ostor olykor-olykor a nyakára tékeredett.

A nagy pusztában a számadó örömtől sugárzó arccal nézte a ménes nyomába törtető fiát. Es alig pár nappal később már abban gyönyörködött, hogy hetykén megüli a lovat.

Gyorsan repült a nyár a ménes őrzése közben. Lassanként az ősz közeledett már, amikor a csikós kérdezte fiától:

-No fiam, hogy izlik a csikósélet?-

-Nagyon jól édesapám- felelte vigan a gyerek.

-Es hát... örömmel vállalod ezt a munkát?-

-Ugy bizony édesapám.-

-Jól van gyerek, akkor hát... ősszel nem a faluba iratlak iskolába, hanem a városba.-

A fiu majd kővé meredt. Csüggedőn és leverten kérdezte:

-A városba?-

-Oda bizony.-

./.

-És miért édesapám?- kérdezte esdeklő tekintettel.

-Azért fiam, mert idővel a csikásbojtárokból számád lesz, a számadónak pedig iskola kell! Az is addig, amíg gyerek, mert később már nehéz. Az csak nem kedvetlenít el a választott munkadtól?- kérdezte mosolyogva.

Az ifju válasz helyett a pusztá végtelenségébe nézett. Apja kezdte vigasztalni:

-Örülj neki! Reggel-este vonatozol. Nem nehéz, meg nem hosszú az iskolaidő. Ha aztán nem akarod, lehet belőled kondás.-

-Az már nem!- vágta rá gyorsan.

-Hát csak azért kérdeztem, hogy most válassz, még időben.-

-De én ott nem ismerek senkit, az kedvetlenít édesapám.-

-Már hogyan ismernél. Udajár a Rigó Feri, meg a kántor ur fia is.-

-Óda engem talán be sem engednek?-

-Ne gondoljad azt! Hisz' már vár a tanár ur.-

A fiu még egy kis ideig tétovázott, majd apjához simulva, szelid hangon megszólalt:

-Hát akkor...édesapám intézze sorsom.-

Az ifju első útját édesanyja kíséretében tette meg a városi iskoláig, de onnan vissza már Rigó Ferivel és Szögi Kis Péterrel, az asztalos fiával, mint régi ismerősökkel, érkezett haza.

Az iskolában pár nap leforgása alatt sok furcsasággal találkozott. Szinte kételkedett, hogy azokkal megbarátkozik-e? De amint multak a napok, az érdeklődése úgy fejlődött a furcsaságok iránt. S alig egy hónap után már boldog volt, hogy ő is tanítványa a nagy tudásu, szelid-lelkű, kedves tanár urnak.

B.76. /folytatjuk/

oooOooo

CSENDŐRNAPI BESZÁMOLÓ.

A calgaryi csoport f.évi febr.16-án ünnepelte az évi csendőrnapot. Szentmisen, illetve Istentiszteleteken vettek részt a Bajtársak, amelyeken a lelkesek hősihalottainkról is megemlékeztek.

„Az irt nap estéjén disznótoros vacsorán vetek részt, melynek étkeit a legidősebb thts. Bajtársunk vezetésével két csendőr-aszony kiváló ügyességgel készítette.”

A csoportvezető üdvözölte a megjelenteket és a még ismeretlen vendégeket bemutatatta. Az ünnepi beszédet D.S.törm.bajtársunk tartotta. Emlékezését az alábbiakkal fejezte be:

„Bajtársi csoportunkon belül, ugyszintén a honvéd bajtársakkal szemben is őszinte bajtársi szeretetünk erősítet hitünket továbbra is Magyarorszáig biztos feltámasztásban.

Ezután egyik Bajtársunk Gyóni Géza "Csak egy éjszakára" c. versét szavalta el mély átérzéssel, majd Makkó Lajos plébános mondott asztali áldást, és az izletes fogások felszolgálása kezdetét vette.

A magyar és canadai zászlókkal feldiszitett terem fő helyén a kaktalórántházi cs.őrs zászlója diszelgett, melyet időközben itt Calgaryban elhunyt utolsó parancsnoka még 1944 október 18-án kitűzetett az őrs laktanyájára. Most özvegye őrai, aki ez ünnepély alkalmával Horvai Bank "Zászlólevonás" c. történetét olvasta fel. A rangban legidősebb Bajtársunk pohárköszöntőjében az egész világon szétszortan élő bajtársokról emlékezett, kiknek szíve a mai napon újra összedobban, és megszorítják lélekben egymás kezét. Poharát a nemzet jövőjére üritette, és kívánt szabadságot, függetlenséget és boldogulást minden magyarnak.

Az MHBK csoportvezetője Testületünkről, a régi szolgálatunkról s a Budapest védelmében hősiessen harcoló csendőralakulatokról emlékezett. A hontalanságban élő cső. bajtársak szép összetartását példaképpel állította az emigráció sok más egyesülete elé.

Később, az est folyamán egyik bajtárs ezen ünnepélyre irt szórakoztató versét olvasta fel.

A vacsorát Seress Ödön ref. lelkész imája zárta be.

Az est igen jó hangulatban telt. Az 55 személyt kitevő társaság éjjelig szórakozott, majd ekkor a magyar Himnusz énekelte el.

"A résztvevők emelkedett hangulatban, csak a késő éjjeli órákban távoztak az ünnepély helyéről.

A Calgaryban tartott 11. csendőrnapon ismét szép emlékekkel gazdagodtunk.

Hamiltonban csoportunk a csendőrség alapításának 82. évfordulója emlékére csendőrnapot tartott, mely alkalommal a csoport által 1953-ban alapított "Zászló"-jának 10. éves évfordulójáról is megemlékezett.

A magyar egyházközségek templomaiban, Misén, illetve Isteniszteleten vettek részt a csoport tagjai és a vendégként érkező Bajtársak. A templomi emlékezesek után a Kálvin János magyar ref. egyház dísztermében dísz-ebéd kezdődött. A dusan megterített asztalnál Ruzsa Jenő ref. lelkész mondott asztali áldást.

Ebéd végeztével a Himnusz együttes eléneklése után a megjelentek a Magyar Hitvallást mondták el.

Ezután Deme Lajos szds., területvezető bajtárs tartotta meg emlékbeszédét. Ebben közösségünk egységének kihangsúlyozása mellett párhuzamot vont Bethlen Gábor, a protestáns erdélyi fejedelem/művészes kiállítási életnagysága képe e díszteremben/ és a jezsuita Pázmány Péter ténykedései között. Közöttük mély válaszfalként állott hitbéli meggyőződésük, de a nemzet érdekeinek megvédése egyvonalba állította őket. Példamutatásuk iránytadárul áll előttünk:

Szathmáry Károly szds. bajtárs a csoport-zászló alapításának 10. éves évfordulójáról emlékezett meg. A birtokában lévő, hazai eredetű, csendőr jellegű zászló történetének ismertetésével kezdte beszédét, mely zászlót a MKCSBK Vezetősége "Anyá" zászlóvá nyilvánított. Majd ismertette a hamiltoni csoport zászlója alapításának előkészületeit, felszentelését és megáldásának történetét. Megemlékezett a zászló tartozékairól is; a wellandi csoport által ajándékozott gyapju, nemzetiszínű, bojtos zsinorról és a Ontario tartományban lévő Delhi: és vidéken szétszórta élő Bajtársak nemzetiszínű csokorbakötött szalagjáról.

Ismertette a "Zászló Segély Alap" létesítését, amelyből Kanada és Amerika kormány-elnökeihez, külügyminisztereihez, valamint az ENSZ főtitkárához magyar ügyekben három ízben küldött memorándumok költéségeire, a 45. sz. hamiltoni cserkész csapat részére adományozott zászló kellékre, valamint különféle címeken/újszülött csö, gyerekeknek bankbetét, gyógykezelés alatt álló bajtársaknak, Ausztriában és Németországban működő magyar iskolákban tanuló gyermekeknek több ízben pénzsegélyt, végül a MKCSBK vezetősége által szervezett karácsonyi segélyakciókhoz anyagi hozzájárulást stb./ összesen 1017.79 dollárt adományoztak az eltelt 10 év alatt.

A csoport-zászló két esetben vonult ki bajtársak temetésére, valamint résztvevett az 1956-os októberi magyar szabadságharc idején Hamiltonban rendezett tüntető felvonulásokon.

Aztán Uláh István őrm. bajtársnak adta át a területvezető a csendőr-jelvényt hasznos, buzditó szavak kíséretében.

Az ünnepélyt hanglемеzről Szelezcky Zita színművésznő szavaltai tették színesebbé.

A díszteremben az Anya-zászló és a Csoport-zászló szembe-tűnő helyen volt kifüggesztve.

Az emlékünnepélyen, melyet az angol Himnusz eléneklésével fejeztak be, 60 főnyi bajtársi hozzátartozó és más vendégek vettek részt.

A kitűnően sikerült dísz-ebéd ételeit bajtársak feleségei készítették és szolgálták fel. Halás köszönetünk érte.

A montreali csoport a 18. emigrációs csendőrnapot 1963. febr. 17-én tartotta meg. Dél-előtt felekezet szerint Isteniszteleteken vettünk részt. Délután 14 órakor bajtársi közös ebéd volt a montreali Székely Cultur Egyesület külön termében.

A bőséges és izletes ebéd elfogyasztása után Kontra ezds. bajtárs tolmácsolta Központi Vezetőnk és Deme szds. bajtárs canadai területvezető csö. napi üdvözlését, majd méltatta a nap jelentőségét. Üdvözölte a körünkben csendőrnapon első ízben megjelent Szabó Jenő alez., Boros Gábor és Berecz Imre őrm. bajtársakat, akik nyomban kérték a csoportunkba való felvételüket. Az előbb nevezett alez. Bajtársunk megköszönte az újonnan belépő Bajtársak nevében a meleg bajtársias fogadtatást. Ezután meghitt hangulatban beszélgettek a megjelentek és késő délutáni órákig együtt maradtunk."

A torontói csoportnak az elmúlt évekhez hasonlóan ebben az esztendőben is bensőséges és családias keretek között rendezte meg a cső. napot.

Febr. 9-én este 7 órakor már gyülekezett a közönség az r.k. Hall termeiben, melyet zsufozásig meg is töltött rövidesen. A magyar Himnusz éneklésével, 8 órakor vette kezdetét az ünnepség, amely után a csop. vezető üdvözölte a megjelent vendégeket és bajtársakat. Fejtegette, hogy mi az oka annak, miszerint az emigrációban eltöltött annyi év után is, évről-évre változatlan lelkesedéssel rendezzük meg a cső. napot és azon Torontó magyar társadalmának jelentős része, mindig nagyobb számban megjelenik. Többek között a következőket mondotta: "... a hazaszeretet parancsolóan diktálja nekünk ennek az évfordulóknak, a cső. napnak a megtartását is. Mert amint él bennünk a Hazánk iránti szeretet, éppen úgy él a hála és kegyelet érzése is azok iránt, akik életüket áldozták érte. Ha most valaki azt kérdezné, hogy hát mi még mindig ezeknél a régi fogalmaknál tartunk s közel 20 esztendő nem volt elég ahhoz, hogy szakítsunk a múlttal és beilleszkedjünk az új környezetbe, én annak Tompa Mihály "Levél egy kibujdosott barátom után" c. költeményének egyik verssorával felelnék: "Ha hallanád szavam, tudom mit éreznél, Szívet cseréljen az, aki Hazát cserél!"

Amilyen igazak, éppen olyan súlyosak is ezek a szavak, Nem kevesebbet jelentenek, minthogy tagadjuk meg azt a földet, amelyen a bölcsőnk ringott, felejtsük el azt a nyelvet, amelyre édesanyánk tanított: szünjünk meg magyarul érezni és gondolkodni.

Mi azonban, akik már felnőt korbán kényszerültünk elhagyni a sokat szenvedett Hazánkat, soha nem lennénk képesek megtagadására. Hiszen odafűz minket minden gondolatunk, minden emlékünkhöz az otthon élő testvéreink, de meg a sírhantjaink is!

Jó polgárai vagyunk Canadának, betartjuk a törvényeit, harcolunk az ellensége ellen, ha a helyzet úgy kívánja, de egyet bocsásson meg nekünk: mi szívet cserélhi nem tudunk!"

Ezután Jánosy Margit művész nő mélyen átértzett szavalatával gyönyörködtette a közönséget.

Majd Báthory László ref. lelkes méltatta a nap jelentőségét. Kiemelte a magyar csendőrnemes és szép tulajdonságait, s összetartásukat példaként állította a magyar emigráció elé. "A legnagyobb megbecsülést nem is magyar részről, hanem az Ontario-i kormány részéről kapták a mi csendőreink, -mondotta. Ez a kormány méltányolva hősie multjukat, emigrációs magatartásukat s jelenleg is folytatott munkásságukat, a torontói csoportnak megadta a működési engedélyt a u.n. Chartert. Isten segítse őket, hogy méltók tudjanak maradni erre a nagy bizalomra, mely a legékebb fegyver és paizs minden rosszindulatu támadás ellen.

Legyenek a nagyvilágban szétszórta magyar csendőrségnek fenttartói, s majdan a felszabadult Magyarországon legyenek ennek a Testületnek újra életrehívói s a magyar csendőrszelleme kuforrásai! Isten adja, hogy úgy legyen!"

A beszéd elhangzása után 1 perces néma felállással emlékezünk meg a hősi és mátyrhálált halt bajtársokról.

A másor szórakoztató részében két székelyruhás kisfiú -Mester Károly és Ferenc- a székely csüddöngölőt mutatták be nagy sikerrel.

Majd Tóvizi Irén művész nő magyar nóták éneklésével gyönyörködtette a megjelenteket.

Befejezésül Kürthy Mária tánc tanárnő 8 tagu tánc-csoportja a János Vitézből magyar tánc-számokat adott elő tüzzel és tökéletes begyakorlottsággal.

Az est úgy erkölcsileg, mint anyagilag kitünően sikerült. Az anyagi siker tette lehetővé, hogy a cső. nap után pár héttel megtartott gyűlésen, több mint 500 dollárt kitevő összeget szavaztunk meg különböző célok támogatására.

A vezetőség kötelességének érzi, hogy az évek óta nagy sikerrel megrendezett cső. napokon kifejtett munkájukért ezuton is hálás köszönetét fejezze ki azoknak a Bajtársaknak és cső. Asszonyoknak, akik már több éven keresztül -szórakozásukat feláldozva-fáradhatatlanul munkálkodtak azon, hogy az est lefolyása, étel- ital kiszolgálása zökkenmentes legyen, hogy fenntartsuk, és ha lehet, öregbítsük a torontói cső. napoknak jóhírnevét.

Ezután is köszönettel nyugtázzuk az On hozzájárulását a B.L.R. segélyalapra.

Csendőrnapi megemlékezés Argentínában.

"A déli földrészen az évszakok fordítva vannak és Argentínában február hónapban nyár dereka és trópusi hőség, amikor minden tekintetben általános nyári szünetet tartanak. Az itteni csoportunk, tekintve, hogy többen szabadságon voltak, a február 14. megemlékezést május 11-én tartotta meg bajtársi vacsora keretében és másnap a templomokban, elhalt Bajtársaink emlékére tartott Istentiszteleteken.

A csop. vezető rövid beszédében igyekezett erőt és a jövőbe vetett bizalmat önteni hallgatóságába, amire ott a súlyos gazdasági helyzet és zavaros politikai viszonyok miatt nagyon is szükség van. Azzal fejezte be beszédét, hogy minél sötétebb az ég, annál szebben ragyognak a csillagok! Reméljük, hogy a magyar égről mi sem tűnünk el.

A bajtársi vacsorán a csoport felkészöztötte v.V.F. ezds. urat és feleségét, kik éppen az-nap ünnepelték aranylakodalmukat. A jubilánsoknak egy kis emléktárgyat is átnyújtottak. Az ünnepélyen az MHBK vezetősége is jelen volt."

oooOooo

KÖZLEMENYEK, SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Központi Segély Alapunk-ra a f. év I. felében 320.60 Gulden érkezett. Használt ruhacsomagot küldtünk a jelzett időtartam alatt 2 bajtársi családnak, 105.83 G., gyógyszert 3 bajtársnak, 100.55 Gulden és pénzsegélyt 4 bajtársnak, 162.25 Gulden értékben, összesen 368.63 Gulden. Így 48.03 Gulden hiánnyal zártuk a félévet, melyet a B.L. pénztárából előlegeztünk. A segélyezésekből 8 történt hazafelé, tehát csak egy a hontalanságban. A közöltek indokolják ezen Alapunk további fenntartásának szükségességét, kérjük tehát annak támogatását!

Kozma István zls. elhalálózása. Nevezett Bajtársunk f.évi május 24-én, 61 éves korában, Hamiltonban, hosszas, évekig tartó betegeskedés után hunyt el. Temetése máj. 29-én a r.k. Egyház szertartásai szerint, Bajtársak, Hozzáértők és Barátok részvételével történt. A hamiltoni csop. zászlója borította koporsóját, a azt bajtársak vitték.

Feljegyzésünk alapján a ravatalozói helyiségben a Területvezető Bajtárs bucsubeszédével adóztunk emlékének.

Elhalálozott Bajtársunk hosszú szolgálati idejének első éveiben a szolnoki őrsön, majd 1929-től pedig mint nyomozó végzett a belső rend és béke érdekében kiváló, elismerésre méltó munkát a Haza javára. A II. világháború ideje alatt fontos és eredményes szolgálati ténykedéseiért tiszti rendfokozat elnyerésére is érdemesé vált.

Elhalálozásáról odahaza élő családtagjait értesítettük. Nyugodjék békében!

Többek érdeklődésére közöljük, hogy a Bajtársi Levélnek nincs megszabott előfizetési díja, az előállítási és postai költségeihez ki-ki annyival járul hozzá - tetszés szerinti időben, amennyit neki ez a bajtársi összekötő kapocs megér. Lapunk cikkeit Bajtársak írják és pedig minden anyagi díjazás nélkül, annak szerkesztése is teljesen ingyenesen történik. Megjelenésének 15. évfordulója alkalmából /Első száma 1948. novemberben jelent meg./, f.évi november hónapban kiadandó példányunkba aktuális cikkeket kérünk.

oooOooo

.....
H A N D S C H R I F T - K L E Z I R A T . A D R E S S - C Í N : B . L . S Z E R K E S Z T Ö S E G E .

UTRECHT, Nansenlaan 29. Nederland-Europe.

Drukwerk!
Printed Matter!
Periodique!
Drucksache!

Heer
Mr. Dr. B. R e k t o r
Msr.
Herrn P.O.Box 784.
PRESIDIO OF MONTEREY, Calif.

U.S.A.

